

ใบความรู้

หน่วยที่ 3 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองาน

มาตรฐาน / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีคุณธรรม

ตัวชี้วัด

1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองานในรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะงาน (ง 3.1 ม.3/3)
2. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันตามหลักการทำโครงการอย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ (ง 3.1 ม.3/4)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลได้
2. อธิบายกระบวนการในการนำเสนอข้อมูลได้
3. อธิบายหลักการออกแบบและการนำเสนอที่ดีได้
4. เลือก Software สร้างงานนำเสนอได้เหมาะสมกับลักษณะการนำเสนอ
5. เลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือช่วยในการนำเสนอได้

สาระสำคัญ

การนำเสนองาน เป็นการสื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น ความต้องการไปยังผู้ฟังหรือผู้รับสาร โดยใช้วิธีการ เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจตามเจตนา หรือวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร (ผู้นำเสนอ) และเนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความเจริญก้าวหน้า ทำให้รูปแบบการนำเสนอในปัจจุบันมีความแตกต่างจากสมัยก่อน ผู้นำเสนองานจึงต้องเลือกรูปแบบการนำเสนอ เลือกประเภทของซอฟต์แวร์เพื่อสร้างงานนำเสนอ รวมทั้งเลือกใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอ ปฏิบัติตามกระบวนการนำเสนออันประกอบด้วย 1) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นหรือเรื่องราวที่จะนำเสนอ 2) การเตรียมและรวบรวมข้อมูล 3) การจัดทำสื่อเพื่อนำเสนอ 4) การตรวจสอบและฝึกซ้อมการนำเสนอ 5) การนำเสนอ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอที่ประสบความสำเร็จ

เนื้อหาสาระ

ความสำคัญของการนำเสนองาน

การนำเสนองานเข้ามามีบทบาทสำคัญในองค์กรธุรกิจ ทางการเมือง ทางการศึกษา หรือหน่วยงานของรัฐ ต้องอาศัยวิธีการนำเสนอสื่อสารข้อมูลเสนอความคิดเห็น เสนอขออนุมัติ หรือเสนอข้อสรุปการดำเนินงานต่าง ๆ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การแนะนำ เพื่อเยี่ยมชม การฝึกอบรม การประชุม การนำเสนอความรู้ต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องรู้จักวิธีการนำเสนองาน เพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับงานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังต้องเลือกใช้ Software ที่เหมาะสม เนื่องจากในปัจจุบันมี Software ให้เลือกใช้อย่างมากมาย แต่ละโปรแกรมต่างก็มีจุดเด่นจุดด้อยที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการใช้ Software และอุปกรณ์ดิจิทัลมาช่วยในการนำเสนองาน ผู้ใช้จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่จะนำมาใช้

ภาพที่ 3.1 การนำเสนอข้อมูล

ที่มา :<http://blog.lnw.co.th>

ภาพที่ 3.2 การนำเสนอข้อมูลของนักศึกษา
ที่มา :<http://dpf.thaiict.org>

ภาพที่ 3.3 การนำเสนอโครงการของนักเรียน
ที่มา :<http://www2.sesao1.go.th>

วัตถุประสงค์ในการนำเสนองาน

การนำเสนองานเป็นการถ่ายทอดข้อมูล หรือความรู้จากผู้ส่งสาร หรือผู้พูดไปยังผู้รับสาร หรือผู้ฟัง เพื่อให้ผู้รับสารทราบ ได้รับความรู้ หรือโน้มน้าวใจของผู้รับสารตามที่ผู้ส่งสาร ตั้งวัตถุประสงค์เอาไว้ โดยทั่วไปการนำเสนองานมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.4 การนำเสนองานเพื่อถ่ายทอดความรู้ความต้องการ
ที่มา : <http://www.inc.com>

1. เพื่อให้ผู้รับสารทราบข้อมูล หรือความรู้ตามที่ผู้ส่งสารถ่ายทอด
2. เพื่อให้ผู้รับสารเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจ สิ่งที่ผู้ส่งสารถ่ายทอด หรือให้ความรู้
3. เพื่อโน้มน้าวใจของผู้รับสาร ให้เกิดการยอมรับ ตามที่ผู้ส่งสารต้องการ

คุณสมบัติพื้นฐานของซอฟต์แวร์สำเร็จเพื่อสร้างงานนำเสนอ

ซอฟต์แวร์กราฟิกนำเสนองาน เป็นซอฟต์แวร์ประยุกต์ที่ช่วยงานนำเสนอข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจจะเป็นการนำเสนอข้อมูลให้ผู้เข้ารับฟังการประชุม สัมมนา การบรรยาย หรือในการเรียนการสอน โดยทั่วไปนิยมที่จะใช้คอมพิวเตอร์พ่วงต่อกับเครื่องฉายวิดิทัศน์ (LCD Projector) หรือจอทีวีขนาดใหญ่ ให้กับผู้ฟังจำนวนมาก เพื่อนำเสนอข้อมูลหรือผลงาน ในรูปกราฟิกและสามารถสร้างเอกสารนำเสนอที่มีรูปแบบสวยงาม ใช้งานง่าย คำสั่งและเครื่องมือที่ใช้ในแต่ละซอฟต์แวร์มีลักษณะใกล้เคียงกัน บางซอฟต์แวร์สามารถแปลงให้เป็นเอกสาร อินเทอร์เน็ต ให้นำเสนอผ่านทางอินเทอร์เน็ต และสามารถสร้างสไลด์ได้หลาย ๆ แผ่น แล้วรวบรวม เก็บไว้ในแฟ้มงานเดียวกันได้ ทำให้เกิดความต่อเนื่อง สะดวกต่อการนำเสนองาน ซอฟต์แวร์สำเร็จ เพื่อสร้างงานนำเสนอต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. สร้างเอกสารนำเสนอที่ประกอบด้วยข้อความ ตัวเลข รูปภาพ แผนภูมิ ได้อย่างรวดเร็ว
2. แสดงเอกสารนำเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์ โดยสามารถเพิ่มเติมเทคนิคพิเศษต่าง ๆ เช่น ทำภาพเคลื่อนไหว ทำเสียงประกอบ สามารถเชื่อมต่อเข้ากับเครื่องฉายภาพวิดิทัศน์ (LCD Projector) ย่อ- ขยายภาพให้มีขนาดตามที่ต้องการ แสดงต่อผู้ชมจำนวนมาก ๆ ได้
3. ทำเอกสารย่อสำหรับผู้ฟังบรรยายได้
4. ทำบันทึกย่อสำหรับผู้บรรยายได้

ประเภทของซอฟต์แวร์กราฟิกสำหรับนำเสนองาน

ซอฟต์แวร์สำหรับให้นำเสนอข้อมูลหรืองานในรูปกราฟิกมี 4 ประเภท ดังนี้

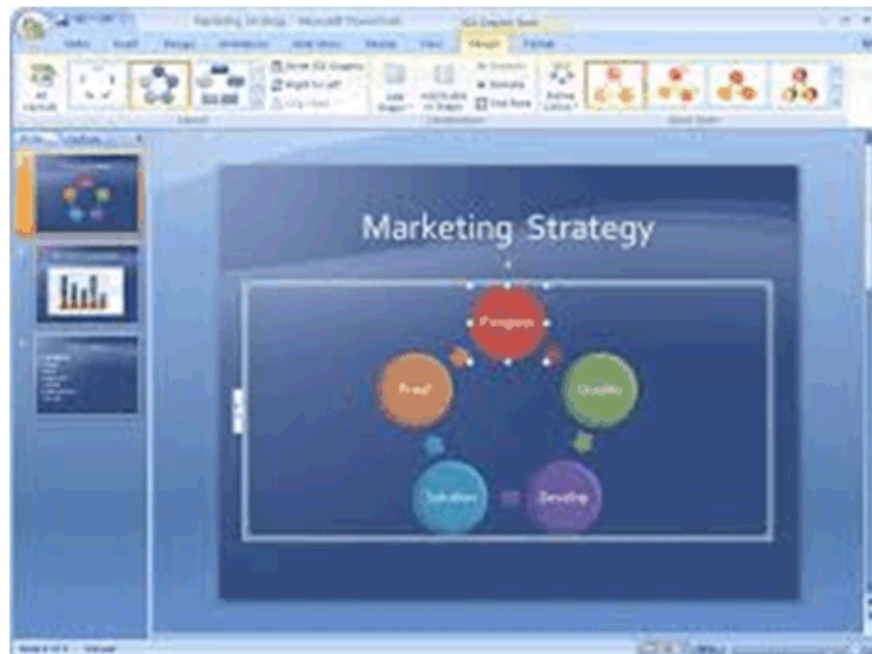
1. ซอฟต์แวร์การนำเสนอข้อมูลซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่สามารถนำเสนอข้อมูลภาพ กราฟิกต่าง ๆ ได้ โดยไม่สามารถแก้ไขข้อมูลต้นฉบับได้ เช่น ซอฟต์แวร์บราวเซอร์

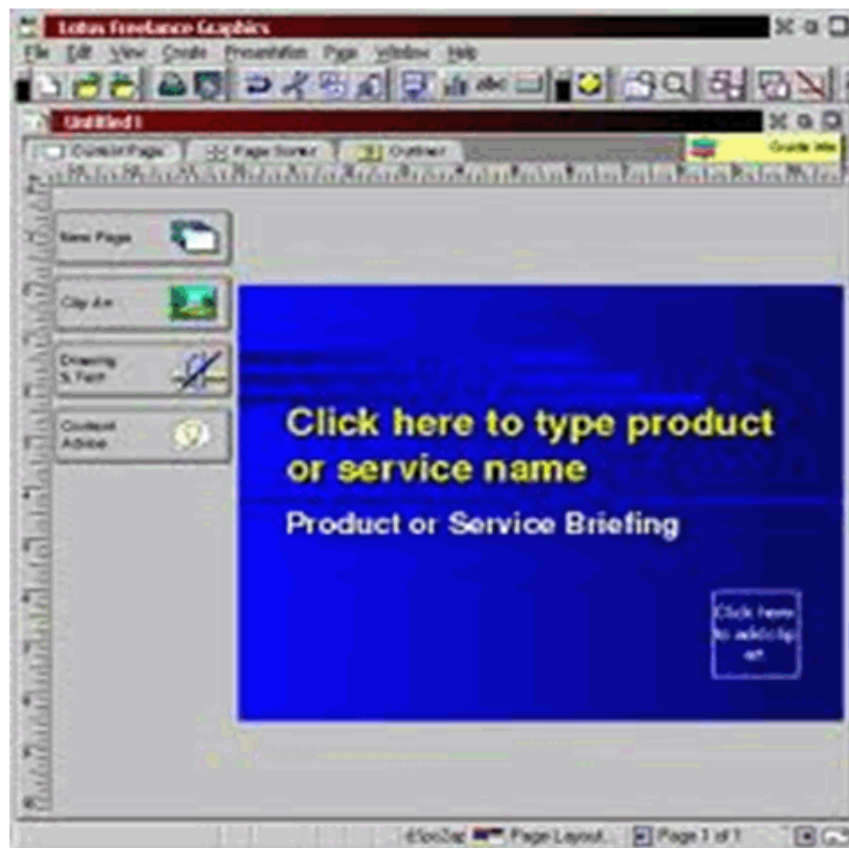
ภาพที่ 3.5 โปรแกรม Web Browser

ที่มา : <http://www.siamget.com>

2. ซอฟต์แวร์การสร้างและการนำเสนอข้อมูล สามารถสร้างและแก้ไขข้อมูล ซึ่งเป็นตัวอักษร ภาพ รูป กราฟต่าง ๆ เพื่อนำมาแสดงหรือนำเสนอได้ง่าย ตัวอย่างเช่น ซอฟต์แวร์ ฮาร์เวิร์ดกราฟิก (Harvard Graphic) ซอฟต์แวร์ โลดส์ฟรีแลนซ์ (Lotus Freelance) และซอฟต์แวร์ ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยต์ (Microsoft Power Point) และซอฟต์แวร์นำเสนอของชุดออฟฟิศ ปลาดาว

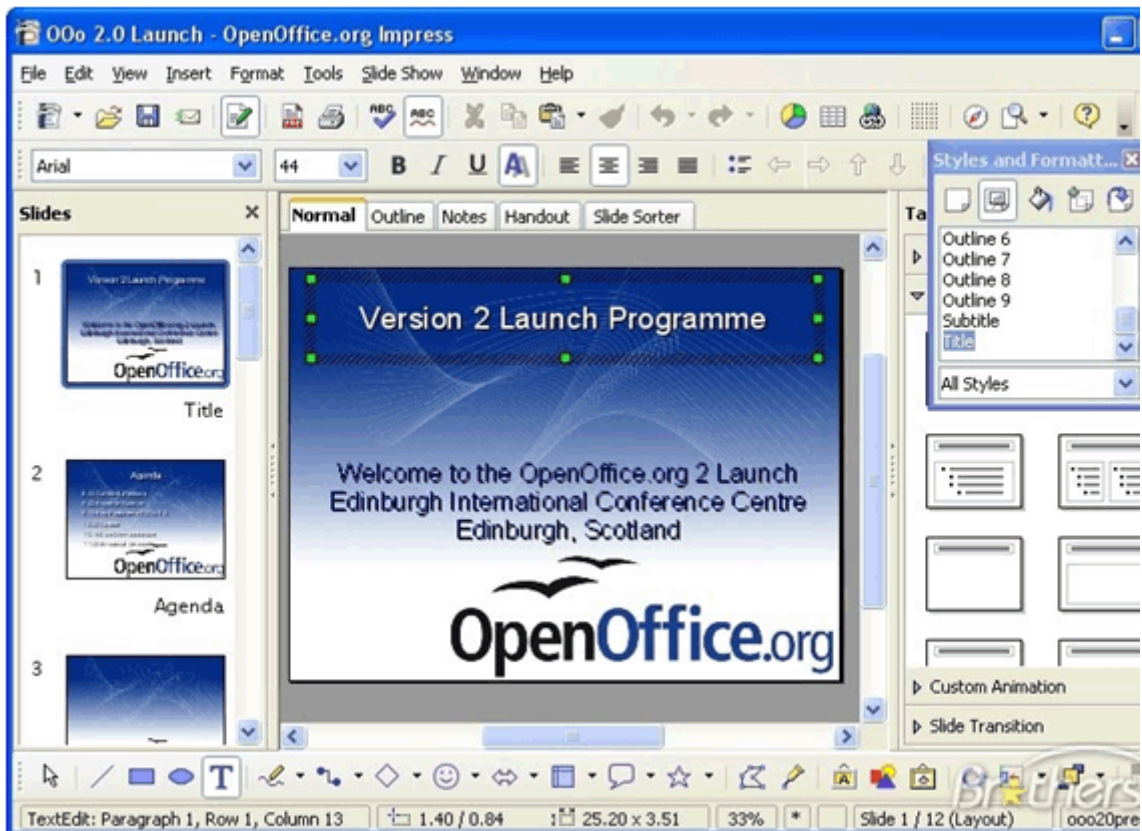

ภาพที่ 3.6 โปรแกรม Microsoft Power point
ที่มา :<http://www.windowshareware.com>

ภาพที่ 3.7 โปรแกรม Lotus Freelance
ที่มา :<http://www.file-extensions.org>

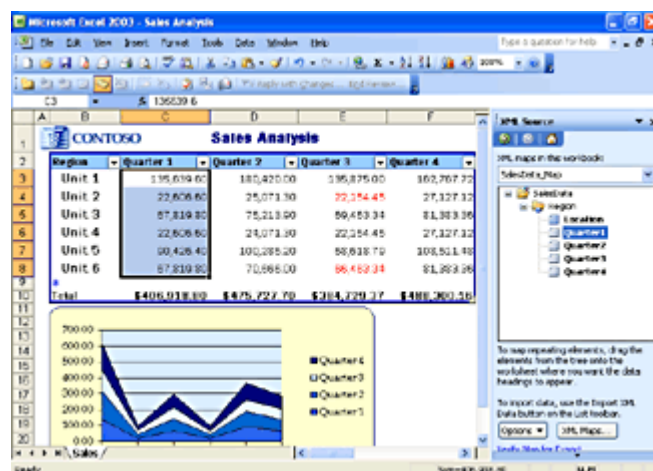

ภาพที่ 3.8 โปรแกรม Office ปลาดาว

ที่มา : <http://4.bp.blogspot.com>

3. ซอฟต์แวร์นำเสนอข้อมูลกราฟิก ซอฟต์แวร์ประเภทนี้ใช้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมจำนวน หรือทดลองมาแสดงผลเป็นรูปภาพ 2 มิติ หรือ กราฟ 3 มิติ ทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างของซอฟต์แวร์ประเภทนี้ ได้แก่ ซอฟต์แวร์ไมโครซอฟต์เอ็กเซล (Microsoft Excel)

ภาพที่ 3.9 โปรแกรม Microsoft Office Excel

ที่มา : <http://www.microsoft.com>

4. ซอฟต์แวร์การนำเสนอกราฟิกเฉพาะทาง เช่น การสร้างแผนที่อากาศ การทดสอบเครื่องบินในอุโมงค์ลม การสร้างภาพยนตร์

กระบวนการในการนำเสนอ

การนำเสนองาน เป็นการทำงานที่เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นหรือเรื่องราวที่จะนำเสนอ

การนำเสนอที่ดีควรดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ การจะเสนอเรื่องราวหรือผลงาน ควรทำความเข้าใจประเด็นของเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอว่าจะนำเสนออะไร ในลักษณะใด และต้องการผลอย่างไร ถ้ามีความชัดเจนในประเด็นย่อมจะนำเสนอได้ดี ได้ผลตามที่ตั้งเป้าประสงค์ไว้ในตอนแรก

2. การเตรียมและรวบรวมข้อมูล

เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการทำความเข้าใจในประเด็นและเรื่องราวที่จะนำเสนอ เพื่อให้การนำเสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยทั่วไปที่มีการนำเสนอ เช่น การอภิปรายในที่ประชุม รัฐสภามีการใช้แผนภูมิ ใช้เทปบันทึกเสียง ในการนำเสนอเพื่อขอรับทุน ขอเป็นเจ้าภาพ ในการจัดการแข่งขันกีฬา ต้องเตรียมสื่อประกอบเพื่อให้ผู้ฟังสามารถเห็นด้วยและคล้อยตาม อันจะนำไปสู่การพิจารณาเรื่องที่เราจะขออนุมัติ

3. การจัดทำสื่อเพื่อนำเสนอ

โดยทั่วไปการนำเสนอนิยมจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point ซึ่งเดิมทีเดิยวนั้น ใช้เพียงการพูด การใช้แผ่นใสประกอบ สื่อในการนำเสนอสามารถจัดทำได้มากมายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องราว ระยะเวลา สถานที่ และ โอกาสของการนำเสนอ กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ฟัง ผู้ชม ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดทำสื่อ โดยภาพรวมแล้วการจัดทำสื่อควรพิจารณาว่าทำอะไร ทำอย่างไร ผู้รับชมเป็นใครและคาดหวังผลอย่างไร

4. การตรวจสอบและฝึกซ้อมการนำเสนอ

ในกระบวนการนำเสนอ เมื่อมีการวางแผน เตรียมการจัดทำสื่อแล้ว ควรตรวจสอบความถูกต้อง มีการปรับปรุง แก้ไข มีผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำปรึกษา จากนั้นทดลองใช้ หรือทดลองการนำเสนอ จับเวลา เพื่อให้เกิดความพอดี หรือป้องกันข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า

5. ขั้นการนำเสนอ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะความสำเร็จมีมากน้อยเพียงใด หรืออาจจะเกิดความผิดพลาด ล้มเหลว จากการที่ได้เตรียมทั้งหมด

อุปกรณ์และเครื่องมือช่วยในการนำเสนองาน

อุปกรณ์ดิจิทัลที่สามารถถ่ายทอดภาพและเสียงในงานนำเสนอเพื่อให้งานนำเสนอ มีคุณภาพเข้าถึงผู้ชมและผู้ฟัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. เครื่องเสียงและเครื่องขยายเสียง

ใช้ในการบันทึกเสียงหรือกระจายเสียง ในการนำเสนอรูปแบบของการบรรยาย เพื่อให้ผู้รับฟัง ได้ยินเสียงผู้บรรยายชัดเจนและน่าสนใจ

ภาพที่ 3.10 เครื่องเสียงและเครื่องขยายเสียง

ที่มา : <http://www.audiocity2u.com>

2. เครื่องคอมพิวเตอร์

จัดเป็นเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการนำเสนอ ได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพสูง สามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ คอมพิวเตอร์ จึงสามารถนำเสนอข้อมูลได้ทุกรูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ซอฟต์แวร์ ในการประมวลผล และนำเสนอผ่านอุปกรณ์แสดงผลและอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ

ภาพที่ 3.11 เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ
ที่มา : <http://shavinecomputers.synthasite.com>

ภาพที่ 3.12 คอมพิวเตอร์แบบ Notebook
ที่มา : <http://www.inc.com>

3. โปรเจ็คเตอร์(Projector)

Projector เป็นอุปกรณ์ฉายภาพที่ใช้ในการนำเสนอ โดยสามารถรองรับสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ เครื่องเล่นวีซีดี เครื่องเล่นดีวีดี และเครื่องกำเนิดภาพอื่น ๆ แล้วแสดงผลขยายขนาดบนจอรับภาพ ช่วยให้มองเห็นได้ไกลขึ้น เหมาะสำหรับการนำเสนอข้อมูลในห้องประชุม เพื่อให้ผู้เข้าประชุมมองเห็นภาพหรือข้อความได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 3.13 Projector และ จอรับภาพ

ที่มา : <http://www.tstechrental.com>

4. วิชาลไลเซอร์ (Visualizer)

เป็นอุปกรณ์ฉายภาพระบบดิจิทัลประเภทหนึ่ง ซึ่งพัฒนามาจากโอเวอร์เฮดหรือเครื่องฉายข้ามศีรษะ ใช้แสดงภาพวัตถุและเอกสารสู่จอรับภาพที่มีอยู่จริงได้เลย โดยไม่ต้องดัดแปลง อุปกรณ์นี้เหมาะสำหรับใช้ในการนำเสนองานต่าง ๆ โดยเฉพาะครู อาจารย์ นักขาย ใช้ในการนำเสนอภาพนิ่งได้ดีกว่าภาพเคลื่อนไหว แต่ภาพที่แสดงออกมานั้นมีความคมชัด มีสีสันทันทีสดใส และมีโหมดของการแสดงภาพให้ปรับการทำงานด้วย การควบคุมการทำงานทำได้โดยใช้รีโมต

ภาพที่ 3.14 วิวาลไลเซอร์ (Visualizer)

ที่มา : <http://www.peak.co.th>

5. เครื่องพิมพ์

เครื่องพิมพ์ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์สามารถพิมพ์ได้ทั้งสี และขาวดำ สามารถพิมพ์ข้อความและรูปภาพได้ โดยผ่านทางโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ภาพที่ 3.15 เครื่องพิมพ์ (Printer)

ที่มา : <http://www.360tech.com>

6. กล้องถ่ายรูปดิจิทัล (Digital Camera)

เป็นอุปกรณ์รับภาพที่เปลี่ยนจากฟิล์มมาเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเมื่อถ่ายรูปที่ต้องการแล้ว รูปจะถูกเก็บลงในหน่วยความจำ (Memory) ที่อยู่ในกล้อง เมื่อต้องการดูรูปทำได้ โดยการถ่ายข้อมูลจากหน่วยความจำลงบนเครื่องพิมพ์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ภาพที่ได้จะมีขนาดตามที่ต้องการ สามารถย่อหรือขยาย ปรับแสงหรือเงาแล้วแต่ความพอใจหรือเพิ่มรูปแบบก็สามารถทำได้ และเมื่อจะถ่ายใหม่ก็สามารถใช้หน่วยความจำเดิมได้เลย โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อฟิล์ม

ภาพที่ 3.16 กล้องถ่ายภาพดิจิทัล (Digital Camera)

ที่มา : <http://www.360tech.com>

นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์ประกอบในการนำเสนองาน ทำให้การนำเสนอมีความสะดวกขึ้น
เช่น

1. รีโมท (Remote Mouse) เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยควบคุมการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ
ของอุปกรณ์ไร้สาย โดยกดผ่านเมาส์ที่เป็นรีโมทของเครื่องฉายภาพแทนการกดที่เครื่องคอมพิวเตอร์

ภาพที่ 3.17 Remote Mouse

ที่มา : <http://cdn.ukofficedirect.co.uk>

2. เมาส์ปากกา (Mouse Pen / Tablet Pen / Graphic Tablet) จัดเป็นอุปกรณ์นำเข้าสู่ข้อมูล
ในลักษณะปากกา ที่สามารถใช้เขียนหรือคลิกบนซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เมาส์ปากกาสามารถวาดเส้นได้
อย่างอิสระมากกว่าเมาส์ธรรมดา ทำให้เหมาะสมกับการทำงานด้านกราฟิกและยังสามารถใช้งาน
ร่วมกับระบบปฏิบัติการได้หลายระบบปฏิบัติการ รวมถึงการใช้งานร่วมกับซอฟต์แวร์ ที่สนับสนุน
การใช้งานด้านกราฟิกอย่างเช่น Adobe โดยอุปกรณ์เหล่านี้สามารถติดตั้งได้ง่าย ผ่านพอร์ต USB

ภาพที่ 3.18 Mouse Pen

ที่มา : <http://media.p4tkmatematika.org>

3. เลเซอร์พอยต์เตอร์ (Laser Pointer) เป็นอุปกรณ์ที่ชี้ตำแหน่งด้วยแสงเลเซอร์ไปยังงานนำเสนอ ทำให้การนำเสนอมีความชัดเจนมากขึ้น สามารถชี้สิ่งที่กำลังจะนำเสนอให้ผู้รับสารเห็นได้อย่างชัดเจน โดยในปัจจุบันเลเซอร์พอยต์บางรุ่นบรรจุความสามารถของรีโมท ในการเลื่อนหน้าจอ สามารถใช้ร่วมกับโปรแกรม Microsoft Word, Excel, Power Point, PDF, Internet Explorer, Mozilla Firefox และโปรแกรมอื่น ๆ

ภาพที่ 3.19 Laser Pointer

ที่มา : <http://www.beamq.com>

การนำเสนอที่ดี

หลักการนำเสนอที่ดีควรมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ

1. การดึงดูดความสนใจ เป็นการออกแบบงานนำเสนอให้ชวนมอง และมีความสบายตาเมื่อมอง โดยคำนึงถึงส่วนประกอบของ สีพื้น แบบ สี ขนาดของตัวอักษร รูปภาพประกอบ
2. ความชัดเจน ความกระชับของเนื้อหา ส่วนที่เป็นข้อความต้องสั้น ได้ใจความ ภาพที่ใช้ประกอบต้องมีส่วนสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับข้อความที่ต้องการสื่อความหมาย ก่อนที่จะตัดสินใจใช้ภาพใด ให้พิจารณาถึงเรื่องที่จะสื่อความหมาย หรือภาพที่เลือกสามารถสื่อความหมายได้จริงหรือไม่
3. ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย การสร้างจุดเน้นในเรื่องการดึงดูดความสนใจ และความชัดเจน ต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายด้วย เช่น กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก ควรใช้สีสด ๆ ภาพที่ใช้เป็นการ์ตูน แต่ถ้ากลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ใหญ่ เนื้อหาที่นำเสนอเป็นเรื่องราววิชาการหรือธุรกิจ การใช้สีสันมากเกินไปและการใช้รูปการ์ตูนอาจทำให้ไม่น่าเชื่อถือ เพราะขาดภาพลักษณ์ของความจริงจังไป

อ้างอิง

- โกลสันต์ เทพสิทธิทรากรณ์. (2555). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ ฯ : แมค.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (บก.). (2555). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช2551. กรุงเทพฯ ฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.
- วิเชียร พุ่มพวง. (2555). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช2551. กรุงเทพฯ ฯ : เอ็มพันธ์ จำกัด.
- อารียา ศรีประเสริฐ และคณะ. (2555). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเจริญทัศน์.